

[A]

Jord & Affald
Journalnr. bedes anført ved besvarelse.
J.nr. 335/03-0009
Ref.: LHA/15
Den 3. december 2004

Dispensation til at tilføre jord til råstofgrav på matr.nr. [...]

[A] har den 9. september 2003 klaget til Miljøstyrelsen over, at Roskilde Amt den 2. september 2003 gav dispensation til at tilføre ren jord til den tidligere råstofgrav på matr.nr. [...]. Dispensationen blev tillige påklaget af [B] A/S, [...] den 6. oktober 2003.

[C] A/S har med fuldmagt fra ejeren af den tidligere råstofgrav, [D], ansøgt om dispensation efter miljøbeskyttelseslovens § 20a, stk. 3. Miljøbeskyttelseslovens § 20a blev i 1999 flyttet til jordforureningslovens § 52. Bestemmelsen i jordforureningslovens § 52 har samme ordlyd, som den tidligere § 20a i miljøbeskyttelsesloven.

Jordforureningslovens § 52, stk. 3 vedrører vilkår i forbindelse med håndtering af forurenede jord. Miljøstyrelsen antager, at [C] A/S retteligt har ment jordforureningslovens § 52, stk. 2, nr. 3, hvilket også er den bestemmelse Roskilde Amt har meddelt dispensation efter.

Miljøstyrelsen traf den 12. november 2003 afgørelse om, at [B] A/S' klage er indkommet rettidigt, idet Roskilde Amt skrev i afgørelsen, at offentliggørelse ville ske den 6. september 2003.

1. Miljøstyrelsens afgørelse

Miljøstyrelsen ophæver Roskilde Amts dispensation til at tilføre jord til den omhandlede råstofgrav på grund af risiko for forurening af det sekundære grundvandsmagasin i Hedelandsformationen, som er anvendelig til indvinding af drikkevand.

2. Baggrund for sagen

[C] ansøgte den 12. mart 2003 om dispensation til at tilføre jord til den tidligere råstofgrav på vegne af ejeren, [D]. [C] A/S anførte som begrundelse for, at dispensation burde gives, at arealet ligger udenfor områder med særlige drikkevandsinteresser, fredninger, beskyttelseslinier, vådområder, sfl-områder og naturbeskyttelsesområder.

Baggrunden for, at området ønskes opfyldt er, at arealet fremstår som en stor sø, hvor kraftige storme og stærk blæst ødelægger skråningerne, således at kanterne bliver mindre. [C] A/S bemærker i ansøgningen, at de omkringliggende grusgrave har dispensation til tilførsel af jord.

[D] skriver i brev af den 6. marts 2003 til [C] A/S, at jord og ler vaskes ud i søen, så vandet bliver usigtbart, hvilket umuliggør fiskeri. [D] anfører desuden, at området bliver mere overskueligt, hyggeligt og sikkert såfremt dele af området opfyldes. Hertil kommer, at Roskilde Festivalen med fordel vil kunne benytte området efter opfyldning.

Roskilde Amt gav herefter dispensation til tilførsel af jord den 9. september 2003. Dispensationen blev meddelt på en række nærmere angivne vilkår om blandt andet kontrol af jorden.

Roskilde Amt anfører i sin dispensationsskrivelse bl.a. , at:

- Grusgravningen i området foregår/har foregået i Hedelandsformationen.
- Grusgravssøerne, som fremkommer under gravningen, er en del af et større sammenhængende sekundært grundvandsmagasin.
- Magasinet ikke anvendes til vandindvinding i nærheden af grusgraven.
- Området ligger uden for område med særlige drikkevandsinteresser.
- [B] A/S har en boring som ligger ca. 300 m syd for grundvandssøen og ca. 150 m syd for det areal som i øvrigt ønskes opfyldt.

Roskilde Amt vurderer at tilførsel af klasse 0 jord (jord med indhold af tungmetaller svarende til baggrunds niveauet og et indhold af miljøfremmede stoffer under detektionsgrænsen, *Miljøstyrelsens tilføjelse*), som er godkendt efter et nærmere fastsat system, ikke vil udgøre en risiko for forurening af grundvandsmagasinet.

Som led i sagsbehandlingen har Roskilde Amt indhentet en udtalelse fra Roskilde Kommune. Roskilde Kommune udtaler bl.a., at:

- [B] A/S' drikkevandsboring ligger i en afstand af ca. 300 m fra søens sydvestlige del, og at afstandskravet til boringen således lige overholdes.
- Roskilde Kommune nærer speciel bekymring over tilførsel af organisk materiale.

[A] henviser i sin klage til gældende lov herunder især vedr. forurening af jord og grundvand.

[B] A/S klager over flere af de vilkår som amtet har stillet i afgørelsen. [B] A/S anfører i sin klage, at det ikke kan afvises at der vil trænge forurenende stoffer ind i det magasin, [B] A/S indvinder drikkevand fra. [B] A/S ser i den forbindelse gerne, at der stilles krav om overvågning af grundvand/perkolat i vilkår om egenkontrol. [B] A/S anfører desuden, at andre af de stillede vilkår skal skærpes.

Miljøstyrelsen har i forbindelse med sagsbehandlingen i breve af 21. oktober 2003, 12. november 2003 og 9. februar 2004 forespurgt amtet om oplysninger om klagefrist, geologi samt

grundvands- og indvindingsmæssige forhold. Kopi af breve er blevet sendt til sagens parter samt Roskilde Kommune.

3. Bemærkninger fra [C] A/S og [D]

[C] A/S påpegede ved brev af den 14. juli 2003, at der alene er ansøgt om tilførsel af klasse 0/1-jord, som pr. definition er ren jord, dvs. uden forureningskomponenter, som ellers potentielt ville kunne skade grundvandet. Yderligere bemærkede [C] A/S, at selvom klasse 0/1-jord kan være muldholdig, vil størstedelen af jorden være uden eller med ringe indhold af organisk materiale.

4. Bemærkninger fra [B] A/S

[B] A/S oplyser ved brev af den 2. oktober 2003, at [B] A/S har undersøgt udgifterne forbundet med tilslutning til offentlig vandforsyning. Tilslutning vil efter [B] A/S oplysninger koste kr. 630.000 alene i tilslutningsafgift. Hertil kommer driftsudgifter til betaling for vand og målerudgift.

Herudover overvejer [B] A/S at anvende grundvandskøling for at reducere energi- og ressourceforbruget ved produktionen. Såfremt grundvandet forurenes vil det betyde, at det ikke er muligt eller, at det bliver væsentligt dyrere at reducere energiforbruget ved produktionen.

5. Bemærkninger fra [A]

[A] har pr. telefon den 30. oktober oplyst, at han på sin ejendom har en boring, som fungerer som nødboring i forhold til [...] Vandværk. [A] bemærkede i øvrigt at boringen ”som forbundne kar” er i forbindelse med dennes krebsesø i en tidligere grusgrav tæt ved (vest for den omhandlede råstofgrav, *Miljøstyrelsens bemærkning*).

6. Bemærkninger fra Roskilde Amt

Som svar på Miljøstyrelsens forespørgsler har amtet fremsendt oplysninger i breve af 24. oktober 2003, 25. november 2003 og 17. marts 2004. Amtet har her oplyst at:

- Jordopfyldningen vil efter Roskilde Amts skøn strække sig til ca. 150 m fra [B]s boring.
- [B] A/S' boring indvinder fra et lag med palæocænt kalk, hvis overflade findes i 75 meters dybde. Over kalklaget findes et ca. 32 m tykt lag af palæocænt ler, der igen overlejres af ca. 43 m moræneler med et indslag af 2 m sand. Over moræneleren findes mellem 15 og 25 m sand og grus (Hedelandsformationen), hvorfra råstofindvindingen foregår. Det må formodes at grundvandsmagasinet i Hedelandsformationen ikke er i hydraulisk kontakt med den palæocæne kalk.

- Roskilde Amt ikke er bekendt med at [A] har egen drikkevandsboring, og hverken Roskilde Amt eller Roskilde Kommune kender således placeringen af [A]s boring, eller er bekendt med om boringen anvendes til nødforsyning.
- Der ikke findes indvindingsboringer inden for 1 km nedstrøms for grusgraven. Nærmeste nedstrøms indvindingsboring er [...] Vandværks boring og [A]s boring. Vandværksboringen formodes at være filtersat i palæocænt kalklag.
- Roskilde Kommune har på forespørgsel om, hvad der findes af vandindvinding inden for en afstand af 1 km fra grusgraven, oplyst, at der findes en aktiv drikkevandsindvinding på [...]. Indvindingen på [...] er en 15-20 m dyb brønd, som sandsynligvis indvinder fra Hedelandsformationen.

Til Roskilde Amts besvarelser var vedlagt:

- Skitse over området som ønskes opfyldt.
- Boreprofiler og oversigtskort.
- Kort, hvor [A]s krebsesø er afmærket.
- Drikkevandsanalyseblanket for [A]s indvindingsanlæg.
- Potentialekort for Hedelandsformationen. Amtet påpeger at potentialekortet er af ældre dato, og at det er usikkert, hvorvidt kortet er pålideligt som grundlag for fastsættelse af potentialer og strømningsretninger i dag.
- Oversigtskort over vandindvindinger i området.

7. Miljøstyrelsens bemærkninger

Tilførslen af jord til råstofgrave kan udgøre en risiko for forurening af grundvandet. Derfor vedtog Folketinget i 1997 et generelt forbud mod tilførsel af jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave. Forbudet blev indføjet i miljøbeskyttelsesloven som en ny § 20 a og er nu videreført i § 52 i lov om forurenede jord (jordforureningsloven) der trådte i kraft 1. januar 2000.

./ Lovforslaget, L 129, fremsat af miljø- og energiministeren den 18. december 1996 og betænkning af 14. maj 1997 vedlægges i kopi.

Forbudet i miljøbeskyttelseslovens § 20 a omfatter både forurenede og ren jord. Af bemærkningerne til ændringen af miljøbeskyttelsesloven i 1996-97 fremgår således at baggrunden for reguleringen bl.a. var at selv deponering af ren jord i råstofgrave i hvert fald teoretisk set kan indebære risiko for forurening af vandforsyninger.

Miljøbeskyttelseslovens § 20 a, stk. 2, nr. 3 (Nu jordforureningslovens § 52, stk. 2, nr. 3)

Amtsrådet kan efter miljøbeskyttelseslovens § 20 a, stk. 2, nr. 3, meddele dispensation fra forbudet mod at tilføre jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave, hvis der ikke er risiko for forurening af vandindvindingsanlæg eller af grundvand, der forventes at indgå i den fremtidige drikkevandsforsyning. Andre tilsvarende miljømæssige hensyn må heller ikke tale imod.

Det fremgår af lovbemærkningerne at amtsrådet, ved vurderingen af i hvilke tilfælde der kan meddeles dispensation, skal sikre, at der ikke er en sådan forureningsrisiko.

Hvad angår [A]s borings funktion som nødboring, har Miljøstyrelsen den 9. februar 2004 telefonisk forespurgt [...] Vandværk, som oplyste at der ikke var knyttet en nødboring til vandværket. [A] nævner ikke hensynet til sin krebsesøen i sin klage, men har nævnt dette i telefonsamtale den 30. oktober 2003. Miljøstyrelsen vurderer, at der ikke foreligger risiko for forurening af krebsesøen, hovedsageligt på baggrund af den forholdsvist store afstand (ca. 1 km).

Miljøstyrelsen vurderer at grundvandet i den palæocæne kalk og den underliggende bryozokalk, som tilsammen udgør det primære grundvandsmagasin, er velbeskyttet mod nedtrængning af eventuel forurening fra det overliggende grundvandsmagasin i Hedelandsformationen. Det vurderes således, at der ikke er risiko for forurening af [B] A/S' boring.

Miljøstyrelsen vurderer, at der er risiko for forurening af det sekundære grundvandsmagasin i Hedelandsformationen, idet tilførslen af jord vil ske direkte ned i dette magasin. Hedelandsformationen udgør et vidt udbredt grundvandsmagasin i området. Magasinet er anvendelig til indvinding af drikkevand. Der foregår indvinding til enkeltvandforsyningsanlæg i området fra grundvandsmagasinet i Hedelandsformationen. Kommunen har oplyst at der findes en aktiv indvinding fra Hedelandsformationen bestående af en 15-20 m dyb brønd, beliggende 8-900 m sydsydøst for grusgraven, samt en indvinding fra [A]s ejendom i Darup, som dog p.t. ikke er aktiv, da ejendommen er brændt.

Miljøstyrelsen vurderer på baggrund af potentialekortet for Hedelandsformationen, at strømningsretningen formentlig er sydvestlig eller nordlig. Da potentialet er meget fladt i området, er det vanskeligt at forudsige strømningsretningen.

Da der er risiko for forurening af det sekundære grundvandsmagasin i Hedelandsformationen, som er anvendelig til vandindvinding – og hvorfra der også reelt foregår indvinding af drikkevand - finder Miljøstyrelsen at betingelserne for at meddele dispensation i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 20 a, stk. 2, nr. 3 - nu jordforureningslovens § 52, stk. 2, nr. 3, ikke er opfyldt.

8. Miljøstyrelsens konklusion

På baggrund af risiko for forurening af det sekundære grundvandsmagasin i Hedelandsformationen finder Miljøstyrelsen ikke, at betingelserne for at opnå dispensation i henhold til jordforureningslovens § 52, stk. 2, nr. 3 (tidligere miljøbeskyttelseslovens § 20a, stk. 2, nr. 3). Miljøstyrelsen ophæver derfor Roskilde Amts dispensation til at tilføre jord til den tidligere råstofgrav på matr.nr. [...].

9. Klagevejledning

Miljøstyrelsens afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed¹⁾. I henhold til jordforureningslovens § 87, stk. 1, skal søgsmål til prøvelse af sagen ved domstolene være anlagt inden 12 måneder efter sagens afgørelse er meddelt.

Miljøstyrelsen skal beklage den lange sagsbehandlingstid.

Med venlig hilsen

Helge Andreasen

/ Palle Boeck

---

¹⁾ Se § 5 i bekendtgørelse nr. 1066 af 17. december 1999 om henlæggelse af opgaver og beføjelser efter lov om forurennet jord til Miljøstyrelsen.